

**ULUSLARARASI
İNSAN, DİN VE ERDEMLİK
SEMPOZYUMU**

**27-28 EKİM 2022
GİRESUN**

27 EKİM PERŞEMBE

GİRİŞ/AÇILIŞ	
08.30-09.00	KAYIT
09.00-10.00	AÇILIŞ KONUŞMALARI
10.00-10.15	ARA

AÇILIŞ OTURUMU
Ömer Halisdemir Konferans Salonu
OTURUM BAŞKANI <i>Prof. Dr. Hasan Yücel Başdemir</i>
10.15-11.30
“Ahlâk-ı Âlâ”: Ahlaklılığın Düzeyleri ve Yüksek Standartlı Ahlakın Özellikleri <i>Prof. Dr. Cafer Sadık Yaran</i>
Pragmatik Açından Erdemler <i>Prof. Dr. Celal Türer</i>
Erdem Ahlakı Bağlamında Öğretim Programlarındaki Kök Değerlere Bakış <i>Prof. Dr. Recep Kaymakcan</i>
11.30 - 11.45 ARA

27 EKİM PERŞEMBE (1. OTURUM)

Ömer Halisdemir Konferans Salonu	Mevlana Celaledin-i Rumi Konferans Salonu	Cengiz Aytmatov Konferans Salonu	Gümrük Binası Konferans Salonu
11.45-13.00	11.45-13.00	11.45-13.00	11.45-13.00
Oturum Başkanı Prof. Dr. Cafer Sadık YARAN	Oturum Başkanı Prof. Dr. Mustafa KÖYLÜ	Oturum Başkanı Prof. Dr. Kemaleddin TAŞ	Oturum Başkanı Doç. Dr. Ali YILMAZ
Erdem Ahlakının Eksikliği ve Hikmet Ahlakının Yetkinliği Prof. Dr. Mehmet Kasım Özgen	Fransa'da Sosyal Bilgiler Dersi Kapsamında Okutulan Tarih Coğrafya Dersi Öğretim Programı ve Ders Kitaplarında "Erdem" Dr. İlyas Kara Prof. Dr. Ali Yılmaz	Erdem Ahlakının Panteistik/Mistik Kökenleri Prof. Dr. Abdüllatif Tüzer	Kur'an'a Göre Kadın-Erkek İlişkilerinde Ahlâkî Kurallar Doç. Dr. Hayrettin Öztürk
Mevlana'nın Kavram Zenginliği Üzerinden Erdem Çözümlemesi Prof. Dr. Metin Yasa	Anne-Baba Tutumları İle Erdemlilik İlişkinin İncelenmesi Dr. Öğr. Üyesi Mustafa Şengün	Yahudi, Hıristiyan ve Müslüman Geleneklerde Erdemli Olmanın Yerine Dair Bazı Karşılaştırmalar Doç. Dr. Asim Duran	Erdemli Davranışların Oluşumunda Kur'an'ın İbadetlere Yaptığı Vurgu Doç. Dr. Mustafa Tunçer
Mevlana C. Rumi'de Ahlaki Erdemler Prof. Dr. Naim Şahin	Normatif Etik Teorileri Bağlamında İlköğretim Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi Program Kazanımlarının Eleştirel Analizi Tuba Kurt/Doktora Öğrencisi	Hıristiyanlıkta Erdemleriyle Yükseltelen, Bedenleriyle Kutsallaştırılan Azizler Doç. Dr. Azize Uygun	Kur'an ve Sünnet Açısından Erdemlilik Dr. Öğr. Üyesi Yusuf Yurt
		Ütopyalarda Erdem Anlayışı Doç. Dr. Yusuf Bahri Gündoğdu Arş. Gör. Mehmet Yazıcı	Amelin İmandan Bir Cüz Olduğuna Yönelik İnancın Erdemlerden Bahseden Ayetlerin Yorumuna Etkisi: İbâdî Tefsir Geleneğinde Hz. Lokman'ın Erdemli Birey Olmaya Yönelik Oğluna Verdiği Öğütlerin Yorumu (Lokman 31/13-19) Arş. Gör. Mustafa Ergin

13.30 - 14.45 ÖĞLE YEMEĞİ

27 EKİM PERŞEMBE (2. OTURUM)

Ömer Halisdemir Konferans Salonu	Mevlana Celaledin-i Rumi Konferans Salonu	Cengiz Aytmatov Konferans Salonu	Gümrük Binası Konferans Salonu
15.00-16.15	15.00-16.15	15.00-16.15	15.00-16.15
Oturum Başkanı Prof. Dr. Celal TÜNER	Oturum Başkanı Prof. Dr. Fethi Kerim KAZANÇ	Oturum Başkanı Prof. Dr. Beyhan KESİK	Oturum Başkanı Prof. Dr. Nazım ELMAS
Epistemik Erdemler <i>Prof. Dr. Hasan Yücel Başdemir</i>	Erdem Etiği ve Rüyadaki Etik Sorumluluk <i>Doç. Dr. Feyza Ceyhan Çoştur</i>	Erdem ile ilgili Arap Atasözleri ve Deyimlerinin Arapça Gramer Kitaplarında Kullanımı Üzerine Bir İnceleme <i>Dr. Öğr. Üyesi Fatih Yediyıldız</i>	Fıkıhta Dıyanî Hükümler ve Erdemlilik İlişkisi <i>Prof. Dr. Adnan Koşum</i>
Erdem Epistemolojisi Bağlamında Bir Farabi Okuması <i>Arş. Gör. Hacer Ergin Özkan</i>	Rağıb el-İsfehânî'de Erdeme Ulaşma Yolları <i>Doç. Dr. Özden Kanter</i>	Câhiliye Dönemi'nde Var Olan Erdemli Davranışların Arap Şiirine Yansımaları <i>Dr. Öğr. Üyesi Sedat Tuna</i>	Bir Erdem Olarak İnsanın Mükerrerliği <i>Doç. Dr. Nurten Zeliha Şahin</i>
İslam İnancını Erdem Epistemolojisi Üzerinden Anlamak <i>Musa Yanık /Doktora Öğrencisi</i>	Yeni İlmî Kelam Döneminde Teorik Ahlakın Kelamî Temelleri <i>Dr. Öğr. Üyesi Kamil Ruhi Albayrak</i>	Ukrayna, Türk ve Rus Masallarında Erdemlilik İfade Yolları <i>Dr. Öğretim Üyesi Nadiia SENCHYLO-TATLİLOGLU</i>	Hukukun Ahlakiliği ile Ahlakın Hukukiliği Çatışmasında Erdem Sorunu <i>Doç. Dr. Şevket Pekdemir</i>
	Kelâmda Erdem Teorisi: Fahreddin er-Râzî'nin Kitâbu'n-nefs ve'r-rûh ve şerhu kuvâhumâ Adlı Eseri <i>Arş. Gör. Büşra Yurtalan</i>		İslam Hukukunun Ahlâkî Referansları Bağlamında Finans Kaynağı Olarak Karz-ı Hasen Uygulaması <i>Doç. Dr. Yusuf Şen</i>

16.15 - 16.30 ARA

27 EKİM PERŞEMBE (3. OTURUM)

Ömer Halisdemir Konferans Salonu	Mevlana Celaledin-i Rumi Konferans Salonu	Cengiz Aytmatov Konferans Salonu	Gümrük Binası Konferans Salonu
16.30-17.45	16.30-17.45	16.30-17.45	16.30-17.45
Oturum Başkanı Prof. Dr. Recep KAYMAKCAN	Oturum Başkanı Prof. Dr. Abdüllatif TÜZER	Oturum Başkanı Prof. Dr. Güven ÖZDEM	Oturum Başkanı Prof. Dr. Eyüp NEFES
Küresel Ahlak Projesinin İmkânı ve Sınırlılıkları Üzerine <i>Prof. Dr. Mustafa Köylü</i>	Değişim ve Süreklilik Bakımından Türk Toplumunda Değerler ve Dindarlık <i>Prof. Dr. Asım Yapıcı Arş. Gör. Rümeyza Ergin Arş. Gör. Sema Inceköse</i>	Üniversitede Okuyan Z Kuşağının Din ve Dindarlık Algısı: Uludağ Üniversitesi Örneği <i>Prof. Dr. Mehmet Zeki Duman</i>	İlk İslam Fetihleri Sırasında Erdemli Bir Davranış Olarak Müslüman Elçilerin Dik Duruşları <i>Prof. Dr. Mehmet Akbaş</i>
Kendilik Bağlamında Erdemlilik <i>Doç. Dr. Ayhan Öz</i>	Dindarlık Anlayışımızda Erdemlilik Üzerine Eleştirel Bir Değerlendirme <i>Prof. Dr. Kemaleddin Taş</i>	Modern Toplumlarda "Erdemlilik" Meselesi <i>Doç. Dr. Mustafa Bakırcı</i>	Hz. Muhammed'in Savaşlarında Erdemlilik Örnekleri: Vahşi b. Harp ve Hind bnt. Utbe'nin Affedilmesi <i>Doç. Dr. Ali Yılmaz</i>
Erdemliliğin Öğretiminde Paradigma Değişimi: Toplum Temelli Erdemlilikten Okul Merkezli/Bireysel Erdemliliğe <i>Doç. Dr. Hüseyin Algur</i>	The Status of Religion and Morality in the International Relations Theory <i>Doç. Dr. Khemis Mohammed</i>	Biz Değeri Böyle Kaybettik... "Medar Bak" Örneğinde Birinci Kuşak Almanya Türklerinden Değerler Muhasebesi <i>Doç. Dr. Mehmet Akif Korkmaz</i>	İslâmi İlimlerde Bilginin Aktarımında Ahlâkîlik -İsnad- <i>Dr. Öğr. Üyesi Yavuz Selim Göl</i>
Din Temelli Erdem Anlayışı ve Eğitimine Eleştirel Bir Bakış <i>Arş. Gör. Dr. Hatice Fakioglu Bağcı</i>	What does it Mean to be Virtuous in the Age of Technology? <i>Dr. Khalid Hajji</i>		Cahiliye Döneminde Ticaret Ahlakı <i>Kadir Acar/Yüksek Lisans Öğrencisi</i>

19.00 - 20.30 AKŞAM YEMEĞİ

28 EKİM CUMA (4. OTURUM)

Ömer Halisdemir Konferans Salonu	Mevlana Celaledin-i Rumi Konferans Salonu	Cengiz Aytmatov Konferans Salonu	Gümrük Binası Konferans Salonu
09.15-10.30	09.15-10.30	09.15-10.30	09.15-10.30
Oturum Başkanı Prof. Dr. Mehmet Kâsım ÖZGEN	Oturum Başkanı Doç. Dr. Gülüşan GÖCEN	Oturum Başkanı Prof. Dr. Naim ŞAHİN	Oturum Başkanı Prof. Dr. Mehmet AKBAŞ
Mu'tezilî Ahlâk Sisteminin Erdemli Bir Yaşamın Teşekkülü ve İnşasındaki Yeri ve İşlevselliği <i>Prof. Dr. Fethi Kerim Kazanç</i>	İbn-i Miskeveyh'in Ahlak Felsefesinde Erdemler ve İnsanın Yetkinliği <i>Doç. Dr. Hakan Hemşinli</i>	Heidegger'in Batılı Bilimsel Akıl Tasavvuruna Muhalifliği Sathında Ahlâk, Erdem ve Siyaset Meseleleri <i>Prof. Dr. İdris Demirel</i>	Nebevî Örneklik Açısından Kıfayetsiz Muhterisler ve Dunning Kruger Sendromu Bağlamında Yöneticilerin Erdemliliği <i>Doç. Dr. Muhittin Düzenli</i>
Ahlâkî Önergelerin Evrenselliği Bağlamında Eş'arilerin Vahye Dayalı Ahlâk Anlayışlarının Kritiği <i>Dr. Öğr. Üyesi Muhammet Çiftci</i>	İslam Ahlak Düşüncesinde Cesaret Erdemi ve Alt Erdemleri <i>Dr. Öğr. Üyesi Arife Ünal Süngü</i>	Bir Kavramsal Çözümleme: Akıl-İnsan-Ahlak <i>Doç. Dr. Şerefettin Adsoy</i>	Abdullah b. Zübeyr'in İktidar Mücadelesinde İzlediği Yöntemin Siyasi Erdem Açısından Değerlendirilmesi <i>Doç. Dr. Yılmaz Çelik</i>
İmam Mâtürîdî'ye Göre Nübüvvetin İspatında Erdemin Önemi <i>Dr. Öğr. Üyesi Yakup Hafızoğlu</i>	Ahlak Teorileri Arasında Erdem Ahlakının Yeri ve Eğitimdeki İşlevselliği <i>Elif Fırat/Yüksek Lisans Öğrencisi Emel Ersoy/Yüksek Lisans Öğrencisi</i>	Bilme ve Anlama Geriliminde Erdem Ahlakının Mahiyeti ve Postmodern Çağın Bunalımlarıyla Baş Etmede Vazgeçilemez Yeri <i>Dr. Öğr. Üyesi Ferdi Selim</i>	Sahabe Erdemi: "Fadâilü's-Sahâbe" Konulu Rivayetler Özelinde Sahabenin Üstünlüğü ve Temsiliyet Değeri <i>Dr. Öğr. Üyesi Rabia Zahide Temiz</i>
How to Describe the Morality in a "Prophet- Text "less Community? The Ethical Discourses of Good and Evil Between Classical Mu'tazilites and Mâtürîdite Mutakallimîn <i>Muhammad Shafeeq Vayalpeedyekkal /Doktora Öğrencisi</i>			Hz. Peygamber'in Hadislerinde Erdemli Davranışların Temel Nitelikleri <i>Dr. Öğr. Üyesi Yunus Yazıcı</i>

10.30 - 10.45 ARA

28 EKİM CUMA (5. OTURUM)

Ömer Halisdemir Konferans Salonu	Mevlana Celaledin-i Rumi Konferans Salonu	Cengiz Aytmatov Konferans Salonu	Gümrük Binası Konferans Salonu
10.45-12.00	10.45-12.00	10.45-12.00	10.45-12.00
Oturum Başkanı Prof. Dr. Cafer Sadık YARAN	Oturum Başkanı Doç. Dr. Özden KANTER	Oturum Başkanı Prof. Dr. Öznur ÖZDOĞAN	Oturum Başkanı Prof. Dr. Mustafa ŞANAL
Erdemlilik Yerleşik Bir Karakter Özelliği midir? Eleştirel Bir Değerlendirme <i>Doç. Dr. Mustafa Çakmak</i>	İbâdîlerin Ahlak Anlayışı <i>Prof. Dr. Hamdy Bakhit Omran</i>	Bir Erdem Olarak Huşunun Dini ve Psikolojik Yaşama Yansıyan Yönleri <i>Doç. Dr. Gülüşan Göcen Zeynep Soysal Bodur/Doktora Öğrencisi</i>	The Moral Value System in The Qur'an: An Analysis of Draz's Contribution <i>Dr. Badrane Benlahcene</i>
İnsan Tabiatı Bağlamında Tanrısız Erdemliliğin İmkânı <i>Doç. Dr. Seyithan Can</i>	Selefi Gelenekte Erdem Ahlakı; İbn Teymiyye Örneği <i>Dr. Öğr. Üyesi Burhaneddin Kıyıcı</i>	Erik Erikson'un Psiko-sosyal Gelişim Kuramı Bağlamında Erdemlilik <i>Mahiyenur Oğuz/Yüksek Lisans Öğrencisi Doç. Dr. Behlül Tokur</i>	Sûfi Gelenekte Erdemli İnsan Profili: Tasavvufta İnsân-ı Kâmil Telakkisi <i>Dr. Fatih Çınar</i>
Bir Ateist Ne Kadar Erdemli Olabilir? <i>Doç. Dr. Tamer Yıldırım</i>	Cezayir Müslüman Âlimler Cemiyeti'nin Makale ve Edebi Metinlerinde Değerlerin Ele Alınışı <i>Dr. Öğr. Üyesi Mahmoud Benras</i>	Erdem, Bilişsel Farkındalık ve Duygu Dengesi <i>Dr. Öğr. Üyesi Halil İbrahim Özasma</i>	Klasik Tasavvuf Metinlerinde Tekamül: Ahlak ve Erdeme Yönelik Kavramlar <i>Arş. Gör. Dr. Ömer Sami Uzuner</i>
Deizmde Erdemli Yaşamın Temellendirilmesi <i>Arş. Gör. Dr. Meriyem Kardaş</i>	İslam and Virtue, What Relationship? <i>Dr. Serhane Raache</i>		Küçülme Düşüncesi ile İslam Ahlak Geleneği Arasında Kavramsal Bir Karşılaştırma: Sadelik <i>Arş. Gör. Abdülvahid Yakub Sipahioğlu</i>

12.00 – 14.30 CUMA NAMAZI VE ÖĞLE YEMEĞİ

28 EKİM CUMA (6. OTURUM)

Ömer Halisdemir Konferans Salonu	Mevlana Celaledin-i Rumi Konferans Salonu	Cengiz Aytmatov Konferans Salonu	Gümrük Binası Konferans Salonu
14.30-15.45	14.30-15.45	14.30-15.45	14.30-15.45
Oturum Başkanı Prof. Dr. Metin YASA	Oturum Başkanı Prof. Dr. Cevdet COŞKUN	Oturum Başkanı Prof. Dr. Recep KAYMAKCAN	Oturum Başkanı
Eski Mısır'da Erdem Ahlakının İnanç Sistemine Yansımaları: Maat Anlayışı <i>Doç. Dr. Ercüment Yıldırım</i>	Sezai Karakoç`a Göre Bilgelik Erdemi <i>Doç. Dr. Cenan Kuvancı</i>	Değer Odaklı Manevi Bakım Sözlüğü <i>Prof. Dr. Öznur Özdoğan</i>	
Çivi Yazılı Kaynaklara Göre Eski Mezopotamya Toplumlarında Siyasal Erdem ve Yemin <i>Doç. Dr. Okay Pekşen</i>	Platon ve Aristoteles'te İnsan Doğası ve Erdemlilik <i>Doç. Dr. Fatih Özkan Arş. Gör. İlyas Altuner</i>	İslam Ahlak Felsefesinde Erdemsizliklerin (Hastalıkların) Tedavisinde Tıbbi Yöntemler <i>Doç. Dr. Müstakim Arıcı</i>	
Doğallık mı, Düzen mi? Lao Tzu'da ve Konfüçyüs'te Erdem <i>Dr. Öğretim Üyesi Ali Gül</i>	Erdemliliğin Kaynağının Pratik Akıldan Genlere Evrimi <i>Doç. Dr. Hasan Tanrıverdi</i>	Erdemlerin Psikolojik Yönü: Bir Erdem Olarak Kendini Affetme Örneği <i>Dr. Öğr. Üyesi Elif Kara</i>	
Pagan Ahlakı (Heathenry Örneği) <i>Dr. Öğr. Üyesi Mustafa Kıranatlıoğlu</i>	Plotinos'un Erdem Öğretisi <i>Dr. Öğr. Üyesi Hüseyin Aydoğan</i>	Umut Erdemine Manevi Psikolojik Yaklaşım <i>Dr. Öğr. Üyesi Fatıma Zeynep Belen</i>	

15.45 - 16.00 ARA / 16.00 - 17.30 KAPANIŞ OTURUMU / 18.30 - 20.00 AKŞAM YEMEĞİ